

בגליון השבוע

עולם חסד יבנה // עפולה. עיר עם סייעתא דשמיא

דבר המערכת // לעצור את החיים ולעשות ספירת מלאי

תורת חסד // כיצד לזכות לגעשמאק בלימוד?

דבר המערכת

תודה על הרגע

גלגלים רבים בעולם מסתובבים מכוח האינרציה. זהו כוח ההתמדה שטבוע בבריאה, שדוחף להמשכיות. כמו גלגל שמחליק על מדרון, כמו עלה שנושר מהעץ, כמו מים שזורמים בערוץ נחל - הדחף הטבעי הוא: להמשיך.

הכוח הזה, כאשר אנשים מתנהלים לפיו, מביא לא פעם לתוצאות הרות אסון. יש לו מנה, אומרים חז"ל - רוצה מאתיים. זהו דחף טבעי, להמשיך ולהשיג עוד ועוד, בלי שום קשר למה שהוא באמת צריך. הרצון הזה להשיג עוד ועוד כסף, הוא גלגל שמזין את עצמו, ואין לדבר סוף ותכלית.

לא רק לגבי כסף, אלא לגבי כל תאוות העולם הזה, הנפש חומדת עוד ועוד ועוד, ומעצמה היא לעולם לא עוצרת כדי להתבונן, לעשות ספירת מלאי: מה יש לנו, מה השגנו, האם זה מספיק, האם זה קידם אותנו.

ביהדות, זו אחת הנקודות החשובות שעלינו לעבוד כדי לתקן.

זורע יהודי את שדהו, משקיע, חורש, עודר, זורע, ואז היבול מתחיל לצמוח. הוא יקצור וימכור, יספור את הכסף, וחוזר חלילה: שוב

המשך בעמוד הבא

תורת חסד

הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א
ראש ישיבת "באר התורה" ונשיא הגמ"ח

לאחר שביררנו איך יקרת התורה עומדת כחומה בצורה ושומרת מפני ג' עבירות החמורות, והיאך היא מביאה לצמיחה ועליה של תלמידי החכמים, מוטל עלינו לברר, כיצד מורידים את הדברים לידי מעשה, כנגד ניסיונות התקופה והדור.

בברכת התורה אנו אומרים נוסח שאין כמותו בכל הברכות: 'והערב נא'. וגם בתפילת ערבית אנו מבקשים: 'ונשמח בדברי תורתך'.

באים צורבים צעירים ותמהים: מדוע אין אנו מרגישים עריבות כזו? מדוע הקב"ה לא ברא בטבע שהתורה תהיה עריבה לכל?

אפילו בברכת ארבעת המינים שנאמר עליהם (ויקרא כג מ) 'ושמחתם לפני ה' אלוקים שבעת ימים' - לא אומרים נוסח כזה.

מדוע דוקא על לימוד התורה, מתפללים אנו שיהיה הדבר ערב לנו ומשמח אותנו?

השמחה כחלק יסודי בלימוד התורה

התשובה לכך היא, שלימוד התורה נדרש להיות בשמחה, והעריבות אינה חלק נפרד או תוספת שאפשר גם בלעדיה, אלא היא חלק ממהות לימוד התורה, שכן לימוד שאינו בשמחה ובגעשמאק - אינו בר קיימא. וכפי שמעיד דוד המלך ע"ה: 'פיקודי ה' ישרים משמחי לב, מצות יהוה ברה מאירת עיניים' (תהלים יט, ט).

המשך בעמוד הבא

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il או 6428158@gmail.com

מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ג (ניתן בעילום שם)

פניות לגמ"ח המרכזי בדוא"ל: office@hagmach.org.il או בפקס: 02-6428158

י"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב ישראל גוטמן, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן | עיצוב גרפי: סטודיו ספיציפ 0548-540-650 | לפניות לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

יזרע, שוב יחרוש, וכן הלאה והלאה. אבל כאן באה התורה ואומרת לו, ר' יהודי - עצור! תראה מה יש לך, תשמח בזה, תהנה מהרגע כמו שאומרים, ותתבונן מי נתן לך את כל אלה.

זוהי מהות מצוות הביכורים. לקחת את החלק המובחר בשדהו ולהרימו תרומה לכהן. כדי להשריש את התובנה שכל זה הגיע אלינו בחסד. "וענית ואמרת לפני ה' אלוקיך... ארמי אובד אבי וירד מצרימה... וירעו... ויענונו... ונצעק... וישמע... וירא... ויוציאנו... ויביאנו... ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש, ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי ה'... ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלוקיך..."

וענית ואמרת - - - שאינך כפוי טובה.

העצירה הזו, היא כל כך בסיסית למי שחי עם משמעות, למי שמבין שהאינרציה היא לא תכלית כשלעצמה. יש כאן נותן, וצריך להודות לו, להכיר בו ובטובתו.

הקללות הנוראות המוזכרות בפרשתינו, על מה הן באות? "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל". פשוט, כי נסחפת אחרי האינרציה. לא עצרת לחשוב, להבין, להתבונן, להודות ובעיקר - לשמוח בכל הטוב שקיבלת. שכן, זו הרי כל מטרת הטוב שמושפע עלינו - להכיר בנותנו, ולהודות עליו.

זהו תפקיד גדול שיש עלינו, בכל עת ובכל שעה, לעצור ולהתבונן בכל הטוב המורעף עלינו ממרומים. גם אם בחוץ משתוללת מגיפה שתופסת את כל הפוקוס, גם אם יש רצונות ודחפים והרגלים שמאיצים אותנו קדימה - נעצור, נתבונן, נודה על מה שיש, ונשמח בחצי הכוס המלאה.

מטרת השמחה הזו בכל מה שניתן לנו, בסופו של דבר, הוא גם לחשוב ולהבין למה ומפני מה זכינו לכל הטוב הזה? מדוע הוענקו לנו כל מתנות החיים הללו?

אין זה כי אם, כדי שאנו נמלא את חלקנו, שנרים את תרומתנו מתוך השפע שקיבלנו, שנבין שמה שקיבלנו הוא לא שלנו, הוא שייך למי שאמר והיה העולם, והוא מצפה

המשך בעמוד הבא

בשנים האחרונות עוסקים רבות בשאלת הגעשמאק. נאמרים על כך שיחות רבות, מתפרסמים קונטרסים בנושא, ונכתבים על כך מאמרים בעלונים שונים. אבל חשוב לדעת, שבכל אלו אין פתרון מהותי לנושא, ואהבת תורה אינה נקנית על ידי שיחות או מאמרים, טובים ככל שיהיו.

בעינינו ראינו את גדולי הדור הקודם, שהיו כשיכורים מין בלימוד התורה, והנה באים צורבים צעירים ותמהים: מדוע אין אנו מרגישים עריבות כזו? מדוע הקב"ה לא ברא בטבע שהתורה תהיה עריבה לכל?

השמחה מושגת ע"י העמל המוחלט

והתשובה היא, שהנה כל קנין אמיתי דורש שני חלקים: א) החלטה. ב) עמל. כלומר, נדרשת החלטה להשקיע באותו תחום, ומלבד זאת נדרש עמל ויגיעה כדי להשיג את המטרה.

לאחר שאדם עומד בשני חלקים אלו בקנין התורה, הוא זוכה לסיפוק רב בעמלו, ולשמחה בל תשוער. זוהי שמחת התורה המדוברת, עליה אנו מתפללים ואליה אנו עורבים. זוהי שמחה אמיתית, שיש בה ממש. שמחה עם מתיקות של עמילות. וכל אחד שהגיע לזה יודע ומבין על מה הדברים אמורים; הן מי שזוכה לרכוש קנין בתורה, אין לו תענוג גדול מזה!

אלא שכדי לזכות לגעשמאק, צריכה להיות הכנה, וכשם שהלויים בבית המקדש למדו חמש שנים איך להיות שומרים או משוררים, בודאי גם לימוד התורה צריך לפחות הכנה של חמש שנים, כדי לדעת היטב את הדרך שיש לעסוק בו.

לשם מטרה זו נועדו חמשת שנות הלימוד הישיבה. לא רק כדי ללמוד, אלא הרבה מעבר לכך - לדעת איך ללמוד, לקבל את הדרך לעריבות התורה, בסופם יעמוד הבחור שניצל את שנותיו בישיבה, ויהיו לו את הכלים להמשיך בלימוד התורה מתוך שמחה, לאורך ימים ושנים.

בפרק הבא נרחיב בעז"ה, בנקודה המרכזית של צורת הלימוד המביאה לידי שמחה ותענוג, שאין למעלה ממנו.

ניתן להאזין מידי יום לשיעור היומי הנמסר בהיכל ישיבת "באר התורה" לאחר תפילת שחרית, ובו מסרים חינוכיים מפרשת השבוע.
מספר הטלפון: 2 > 1 > 077-314-1174

עולם חסד יבנה

במה של כבוד ליוזמות ופתרונות למצוקת הדיור

השבוע הבמה נתונה לבשורת הדיור בקהילה התורנית בעיה"ק עפולה - חלק ב'

ויותר, בבניה חדשה בפרויקט החדש 'אהבת ישראל' ועוד.

"הכל התחיל בשבת זכור תשע"ב", מספר הרב גוטמן, "הגענו, קבוצה של 12 אברכים בראשות המרא דאתרא הגאון רבי מנחם מנדל טאבאק, לשבות בעיר. לא ידענו איך הסביבה תקבל אותנו. שאלנו את עצמנו 'מה זה בכלל המקום הזה, שנשלחנו אליו במצוות רבינו האדמו"ר מויזניץ?'

"באותה שבת, ישבנו ל'שבת אחים' עד השעות הקטנות של הלילה, כשלארסונה עפולה זכתה לשמוע שירה בנוסח הויז'ניצאי. חזרנו הביתה, ובגינה אנו רואים עשרות בני

המשך בעמוד הבא

בפרק הקודם סיפרנו על הסיוור במוסדות התורה אותו קיימו עמנו יו"ר דגל התורה בעיר הרב משה אורי דיסלר והנציג בעירייה הרב מנחם גולד. כעת, אנחנו מצרפים לשיחה את אחד מעסקני ויז'ניץ במקום, הרה"ח ר' ירוחם גוטמן, ומנסים דרכו ללמוד על הקהילה החשובה שבעיר.

בעפולה עילית ניצבת לה, בנוסף לקהילה הגדולה במקום שנוסדה ע"י מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל, הקהילה החסידית העומדת לתפארה 'קהילת ויז'ניץ', כשבקרוב עומדת הקהילה להכפיל את עצמה

דבר המערכת המשך מעמוד 2

מאיתנו שנעשה בו את רצונו, שנטיב למי שיש להטיב לו, ונועיל למי שיש להועיל לו.

ואין שמחה גדולה מאשר לעצור, ולעשות את המעשה הנכון, על אף הדחף לרוץ קדימה בנשימה טרופה, למלאות את חלקנו במשוואה הזאת. לזה באנו לכאן, וזה מה שימשיך עלינו הלאה את הטובות הגדולות עלינו. כך תכלה בע"ה שנה וקיללותיה. כי בגלל הדבר הזה יברכך... ■

"עם נבל ולא חכם" - ששכחו הטוב שעשה להם, ולא חכם להבין את הנולד שיש בידו להטיב ולהרע, לשון רש"י

(רמב"ן דברים לב ו)

איש את רעהו

מכתבים למערכת

הפתרון למצוקת הדיור

שלום וברכה!

לבטאון עמוד החסד מבית הגמ"ח המרכזי ולגמ"ח המרכזי בפרט.

כמי שמשתדלים בכל יכולתכם לעזור לציבור החרדי לקנות דירות וב"ה גם משפחתינו נעזרה רבות דרככם, רציתי להציע עצה נפלאה שיש בה משום "פתרון למצוקת הדיור".

אם נזכה להכניס לציבור את הידיעה שדירה בארץ ישראל אינה רק דירה אלא היא מצוות עשה דאוריתא של ישוב ארץ ישראל, שחלק ממנה הוא לקנות בית בארץ ישראל. עד כדי כך, שהאבן עזרא כתב שכל הקונה קרקע בארץ ישראל כקונה חלק בעולם הבא.

והנה, לצערינו הרב, רוב רובם של ציבור בני התורה כלל אינם יודעים ומודעים למצווה זו. וב"ה עתה עלה בידי להוציא על כך ספר נפלא, וברור לי כשמש שכל אברך שילמד בספר זה ויגש לקניית הדירה בתור מצווה - ולא רק לחסוך בשכירות, יזכה להרבה מאוד סיעתא דשמיא, וכתבתי על כך בפרק הראשון של הספר.

בברכה

יהודה טאוב

במדור 'מכלכל בחסד' התפרסמה שאלה, האם ואיך אפשר לחסוך מראש את הוצאות החתונה, בכדי שבהגיע הזמן יהיה כבר את הכסף ולא יצטרכו להשיג הלוואות.

ובאמת, במחשבה פשוטה הדבר אפשרי בנקל.

הרי, מה יקרה לאחר שהורי החתן והכלה יטלו הלוואות? למן אותו היום והלאה הם יצטרכו לשלם מידי חודש אלף/אלפיים ש"ח (ויותר) בכל חודש על מנת להחזיר את ההלוואה.

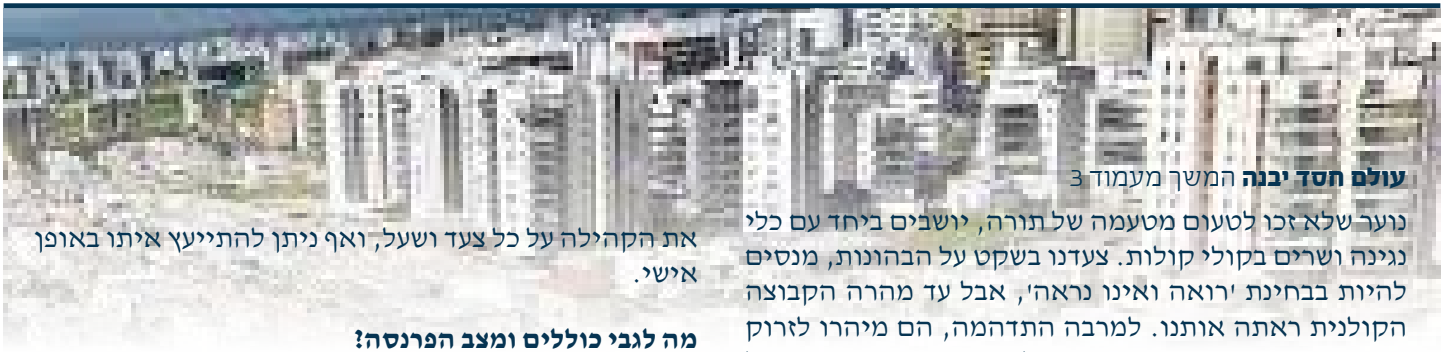
אם כך, במקום להתחיל לשלם את זה בחתונה, מדוע שלא נתחיל זאת כשהילדים צעירים, לשים את אותו הסכום בצד, ואז זה הרבה יותר קל מכל הבחינות: ראשית, התקופה פחות לחוצה באופן כללי, כשהמשפחה קטנה וצעירה. שנית, הדירות יותר זולות מאשר 20 שנה לאחר מכן. שלישית, חוסכים ריביות (בהלוואות בנקאיות) או הזדקקות לגמ"חים.

בברכה

יוסף צבי. ת

לתגובות: Alon@hagmach.org.il או: 6428158@gmail.com

את הקהילה על כל צעד ושעל, ואף ניתן להתייעץ איתו באופן אישי.

מה לגבי כוללים ומצב הפרנסה?

אני לומד בכולל 'נחלת משה', שזה אחד הכוללים החזקים בקהילה. אשתי ברוך ד' גנת, כך שיש בעפולה אפשרות להתבסס טוב, במגוון מקומות תעסוקה. ב"ה אנו כבר כשנתיים במקום, ומרוצים מאד.

עתה, לאחר שהתבססתם במקום, כיצד אתם מסכמים את התקופה?

במילים אחרות אתם שואלים: מהו הדבר החזק ביותר בקהילה, שבגללו לא אעזוב את עפולה בכל מחיר?

- זוהי שאלה קשה, כשהתשובה היא: כל המרכיבים ביחד המהווים את ההווי של המקום. בפירוש ניתן לומר את מה שגלוי וידוע לכולם: ברכתו של מרן ראש הישיבה הגראי"ל שטינמן זצוק"ל, חופפת על המקום, ורואים סייעתא דשמיא לא מוסברת על כל צעד ושעל".

הרב צבי רבינסקי, מראשי ועדת הדיוור של דגל התורה ומנהל ת"ת תורת הבית בבית שמש, שסייר מספר פעמים במקום, מספר לנו מעט מהיכרותו המעמיקה את המקום:

הישיבה הגדולה בעפולה

"אכן בגבעת המורה, ישנה קהילה איכותית, רגועה ונעימה, עם אנשים שפועלים ללא לאות בעזרה לכלל ולפרט, ובמיוחד בשמירה על מחירי הדיוור ולקייחת אחריות על כוללים, תעסוקה ופרנסה.

"אפשר לומר: **יש אבא למקום**. גם המעטים שנאלצו לצאת לעבוד, נשארו בני תורה. זו קהילה שהיא משפחה, עם ערבות הדדית לכולם. בשונה מקהילות רבות ברחבי הארץ, בעפולה, ההרגשה היא שהפריפריה לא רק 'איננה בעיה', אלא שיש לה הרבה מה להעניק לתושביה. המקום מומלץ לכולם, גם לאזוגות צעירים וגם למשפחות גדולות משפרות דיוור.

"כנ"ל עפולה עילית", הוא מוסיף, "בה אני זוכה לבקר את בני נ"י הלומד בישיבה במקום (בפרט לאחרונה בתקופת ה'קפסולה...!). אני מסתובב במקום ולא גומר להתפעל מהאווירה בשכונה, עד שאתה לרגע שוכח שאתה בכלל בעפולה, ולא באחד הריכוזים החרדים המרכזיים".

המשך בפרק הבא

נוער שלא זכו לטעום מטעמה של תורה, יושבים ביחד עם כלי נגינה ושרים בקולי קולות. צעדנו בשקט על הבהונות, מנסים להיות בבחינת 'רואה ואינו נראה', אבל עד מהרה הקבוצה הקולנית ראתה אותנו. למרבה התדהמה, הם מיהרו לזרוק את הסיגריות שבידיהם, הפסיקו לנגן, הניחו את הידיים על הראשים במקום כיפה, ואיחלו לנו בחביבות: 'שבת שלום'. זה היה רגע מרגש, שבו הבנו כי עפולה היא עיר מסורתית, כי העתיד שלנו ושל עוד קהילות חרדיות הוא כאן, וכי גם הנוער המסכן הזה עוד יצטרף אלינו לזעקת 'ד' הוא האלוקים', בעזרתו יתברך.

"כיום, עפולה היא מעצמה! ארבעה ת"תים, ארבעה בתי ספר לבנות, גנים ומעונות. כמו"כ יש פה את כל החנויות וה'מכירות' שהציבור שלנו מחפש, קופות חולים שמתחרות ביניהן ומרכזי רפואה. בעפולה, איכות חיים שקשה למצוא כמותה במקומות אחרים. בניינים נמוכים עד שלוש קומות, דירות ענק של 100-120 מטר מרובע, כולל מרפסות וחצרות ענק ונוף הררי מהמם של הרי עמק יזרעאל, שנקנו במחיר של 700 אלף שקל בממוצע, כשלקהילה כולל ומוסדות מפוארים" - מסכם הרב גוטמן.

"ב"ה, יש פה אחדות נפלאה בין הקהילות. הישיבה הליטאית 'הישיבה הגדולה עפולה' ממוקמת בסמוך לקרית ויז'ניץ, והבחורים מרגישים אצלנו בשכונה כמו בבית".

אנחנו נכנסים לאחד הכוללים לתפילת מנחה, ושם אנו פוגשים אברך חמד בשם הרב יהודה רבינוביץ, בוגר אחת הישיבות החשובות, ומתגורר כיום בגבעת המורה שבעפולה.

אנו מבקשים לשמוע, מה מביא אברך צעיר למקום שכזה.

אני מבני ברק ואשתי מקרית ספר. גרנו בכמה מקומות, כל מקום עם מעלותיו, אבל לצידם חסרונות גדולים, בעיקר מצד מחירי הדירות ואיכות החיים הרוחניים והגשמיים.

לאחר סיורים במקומות שונים ובירורים רבים הגענו לגבעת המורה. מה שמשך אותנו למקום, זה שלשה דברים:

- א. מחירי הדירות!
- ב. מקום עם יראת שמים ('כמו בקרית ספר').
- ג. קהילה מסודרת ברמה גבוהה, שכל אחד ואחד יש לו את מקומו הראוי לו, עם מרא דאתרא בעל שיעור קומה שמנווט